

Suden liitteen oikeudellinen vaikutus

Komissio aloite suden liitteen muuttamiseksi etenee rivakasti. Coreper on jo huhtikuussa ja EP on ilmoittanut Fast Track-käsittelystä. Ympäristöryhmän kokouksessa määräenemmistö oli jo Bernin sopimuksen osalta riittävä ja nyt se on kasvanut.

1) Liite IV lajien metsästys

- Liitteen IV lajeja koskee luontodirektiivin **12 artikla**. Tämä edellyttää kaikkien lajin yksilöiden tappamisen kieltämisen. Suomessa olemme rauhoittaneet nämä lajit ympärivuoden metsästyslain 37 §:n nojalla.
- 12 artiklan suojelusta voidaan poiketa **16 artiklan** nojalla. Liitteen IV lajien metsästys on siten Suomessa perustunut metsästyslain 41§ ja 41a§:ään. Poikkeusluvista on siis otettava huomioon se, että vaikutus ei saa heikentää suotuisan suojelutason saavuttamista tai säilyttämistä ja varmistuttava siitä, että poikkeamiselle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua. Lisäksi poikkeuslupa on voitu myöntää joko vahinko- tai turvallisuusperusteisena poikkeuslupana tai kannanhoidollisena poikkeuslupana. Tämä on tuonut erityisiä rajoitteita mm. erityisen merkittävistä vahingoista vahinkoperusteisten poikkeuslupien osalta tai päämäärästä, jonka puuttumiseen on kannanhoidolliset poikkeusluvut kaatuneet.

2) Liitteen V lajien metsästys

- Liitteen V lajeja koskee luontodirektiivin **14 artikla**. Direktiivin 14 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V olevien luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien yksilöiden ottaminen luonnosta sekä niiden hyödyntäminen eivät ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi 11 artiklassa säädetyn seurannan perusteella. Jos tällaiset toimenpiteet katsotaan tarpeellisiksi, niihin on kuuluttava 11 artiklassa säädetyn seurannan jatkaminen.
- Niihin voi lisäksi kuulua erityisesti mm. lajien yksilöiden luonnosta ottamista ja tiettyjen kantojen hyödyntämistä koskeva väliaikainen tai paikallinen kieltäminen, yksilöiden ottamista koskevien aikojen ja/tai menetelmien sääntely, yksilöitä pyydetäessä niiden kantojen suojelun huomioon ottavien metsästys- ja kalastussääntöjen soveltaminen, yksilöiden ottamista koskeva lupajärjestelmä tai kiintiöt sekä toteutettujen toimenpiteiden vaikutusten arviointi.
- Tiivistetysti artikla 14 velvoittaa vain suotuisan suojelutason seurannan järjestämiseen. Sekä siihen, jos jäsenvaltio katsoo seurannan perusteella tarpeelliseksi, niin toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Artiklassa on listattu esimerkkejä toimenpiteistä. Ne eivät ole sitovia. **Vain seurannan jatkaminen on artiklassa sitova toimenpide.**

3) Mahdollinen kansallinen sääntely liitteen muutoksen jälkeen

- Kun liitteen muutos tapahtuu, voisimme ensinnäkin poistaa suden metsästyslain 37§:stä, jossa säädetään sudelle ympärivuotinen rauhoitus. Sen sijaan metsästysasetuksen 24 §:ssä säätäisimme rauhoitusajan, jonka ulkopuolinen aika olisi käytännössä ns. metsästysaika. Tämän lisäksi voisimme lisätä suden metsästyslain 10§:n mukaisiin lajeihin, joiden

metsästyksen tarviin pyyntilupa. Tämä ei olisi siis poikkeuslupa, vaan samanlainen pyyntilupa kuin nyt on käytössä euroopanmajavalle.

- Metsästysaikana emme siis joutuisi soveltamaan jatkossa metsästyslain 41 ja 41a §:iä emmekä siis 16 artiklaa. Tarvetta erityisen merkittävien vahinkojen arviointiin, muun tyydyttävän ratkaisun selvittämiseen tai kannanhoidollisessa metsästyksessä päämäärän selvittämiseen ei jatkossa olisi. Myöskään yksittäisessä pyyntilupaharkinnassa ei tule otettavaksi huomioon vaikutus suojelutasoon.
- Metsästyslain 41 ja 41a§ ja siis 16 artikla tulisi sovelletuksi vain metsästysasetuksen säätämänä rauhoitusaikana.
- Esimerkiksi: Sudelle ns. metsästysaika 1.8. – 31.3. Sudelle metsästyslain 10 §:n mukainen pyyntilupa. Emme asettaisi muuta rajoitetta, jolloin riistakeskus voisi myöntää pyyntilupia, jotka alkukaudesta ja laidunaikana voisivat olla ajallisesti rajoitettuja ja kohdennettuja vahinkotilanteisiin. Myöhemmin loppuvuodesta pyyntiluvat voisivat olla laajemman alueen metsästyslupia. Jos toimisimme esimerkin tavalla, niin 16 artiklan mukaisia poikkeuslupia ei tarvitsisi myöntää kuin rauhoitusaikana. Todennäköisin aika tarpeelle olisi loppukesä – eli aika ennen metsästysaikaa, jolloin susia ei olisi vielä metsästetty, jolloin ensimmäisten lupien vaikutus suden suojelutasoon olisi väistämättä neutraali – toki edellyttäen, että susikanta ei ole edellisen vuoden metsästyksessä romahtanut, jolloin KHOlla olisi mahdollisuus poikkeuslupa evätä susikannan kehityksen johdosta. Ainoastaan mahdolliset tarpeet poikkeusluville keväällä, voisivat olla haaste. Mutta käytännössä tässä vaiheessa tällaisia tarpeita ei ole usein ollut ja poliisillahan on aina toimivalta määrätä uhkaa aiheuttavat sudet poistettavaksi.